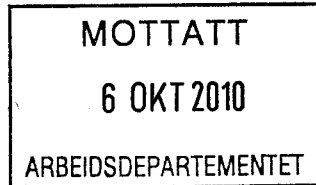

POLITIET

POLITIDIREKTORATET

Det kongelige arbeidsdepartement
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
200902617

Vår referanse
2010/01857-4 008

Dato
01.10.2010

Høringsnotat om politiattest for ansatte i bedrifter som tilbyr tiltaket Varig tilrettelagt arbeid (VTA)

Vi viser til Justisdepartementets høringsbrev av 25.06.2010 om ovennevnte.

Politidirektoratet har forelagt høringen for utvalgte politidistrikt. Vi har innen fristen mottatt svar fra Troms politidistrikt, som følger vedlagt.

Arbeidsdepartementet vurderer å ta inn en ny bestemmelse i arbeidsmarkedsloven som regulerer krav til politiattest for ansatte i bedrifter som tilbyr tiltaket varig tilrettelagt arbeid (VTA).

Departementet legger til grunn at et krav om politiattest i tilfelle i utgangspunktet skal innføres for alle ansatte, inklusive tiltaksdeltagere, som kan komme i situasjoner eller posisjoner der overgrep eller skadelig påvirkning overfor utviklingshemmede kan finne sted. Departementet påpeker samtidig i høringsnotatet at krav om politiattest for tiltaksdeltakere som er utviklingshemmede reiser spesielle problemstillinger og ber spesielt om høringsinstansenes syn på dette.

Politidirektoratet har følgende kommentarer til høringen:

Politidirektoratet støtter forslaget om innføring av politiattest for ansatte i VTA-bedrifter. Vi er av den oppfatning at de samme hensynene som taler for krav om politiattest for personer som har oppgaver overfor personer med utviklingshemming i frivillige organisasjoner også taler for krav om politiattest på dette området. Vi viser til at det under tiltaket VTA er en forutsetning at "andre ansatte" og personer med utviklingshemming skal være sammen over en lengre tidsperiode enn hva som er normalt i forbindelse med fritidsaktiviteter.

Et krav om politiattest bør imidlertid etter direktoratets mening være begrenset til å gjelde for "andre ansatte" som vil ha et tillits- eller ansvarsforhold overfor den/de utviklingshemmede, jf også anvisningen på hvilke formål som kan berettige bruk av politiattest i politiregisterloven § 37 nr 4. Vi mener at det ikke bør innføres et krav om

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Hammersborggata 12
Tlf: 23 36 41 00 Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Bankgiro: 7694.05.02388

politiattest for tiltaksdeltakere som er utviklingshemmede, og at dette, som departementet påpeker, vil reise flere prinsipielle spørsmål.

Vi har merket oss at begrunnelsen i høringsnotatet for eventuelt å kreve politiattest for alle ansatte, er at det ellers vil være vanskelig å oppdage eller fremskaffe opplysninger om at utviklingshemmede "faktisk har vært siktet, tiltalt, har vedtatt forelegg eller er dømt for brudd på de aktuelle bestemmelser." Vi vil her for ordens skyld bemerke at en politiattest ikke vil vise om en utviklingshemmet "faktisk har vært siktet" dersom saken senere er avgjort med henvisning til straffrihetsgrunn som nevnt i straffeloven § 44 annet ledd.

I høringsnotatet legges det til grunn at en eventuell politiattest skal omfatte saker der en person er siktet, tiltalt, har vedtatt forelegg eller er dømt for seksualforbrytelser, forsettlig drap, grov voldskriminalitet, samt rans- og narkotikakriminalitet.

Politidirektoratet er enig i at dette vil være opplysninger som er nødvendige og relevante å anmerke for å ivareta det aktuelle formålet med vandelskontrollen, jf også de prinsippene som følger av EMK artikkel 8. Det fremgår av mønsterbestemmelsen i politiregisterloven § 39 første ledd om politiattest for personer som skal ha omsorg for eller oppgaver knyttet til mindreårige (barneomsorgsattest) at det for det formål å forhindre at personer begår overgrep mot eller har skadelig innflytelse på mindreårige, eller bidrar til å øke tilliten til at mindreårige tas hånd om av skikkede personer, jf § 37 nr 4, skal anmerkes om personen er siktet, tiltalt har vedtatt forelegg eller er dømt for overtredelse av nærmere bestemte straffebud, herunder seksualforbrytelser, volds- og ransforbrytelser, og narkotikaforbrytelser. Dette innebærer at attesten er begrenset, men utvidet og uttømmende. En gjennomføring ved en henvisning til § 39 er også anbefalt av Justisdepartementet, idet senere endringer i bestemmelsen, herunder ikrafttredelsen av den nye straffeloven, da vil bli fanget opp.

Det legges opp til at konsekvensen av anmerkninger knyttet til de angitte straffebestemmelsene på en politiattest i utgangspunktet vil være et yrkesforbud i forhold til de aktuelle stillingene.

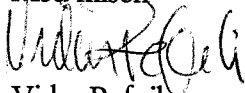
Departementet vil ifølge høringsnotatet ta stilling til hvorvidt det bør innføres krav om botid for utlendinger utenfor EØS-området etter at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har utredet dette spørsmålet nærmere. Høringsinstansene inviteres samtidig i høringsnotatet til å komme med generelle synspunkter på hvorvidt det bør innføres krav om botid for utlendinger utenfor EØS-området, og i tilfelle om et eventuelt krav om botid i Norge bør være fem år eller kortere.

Politidirektoratet vil bemerke at et krav om forutgående botid i tilfelle vil være i samsvar med den linje direktoratet har lagt seg på innenfor sine respektive fagområder. Ifølge direktoratets praksis er botid ikke knyttet til utlendinger utenfor EØS-området, men utlendinger fra land som ikke kan gi en troverdig politiattest. Politiregisterloven § 36 nr 3 oppstiller en generell fullmakt til at det i spesiallovgivningen kan gis bestemmelser som oppstiller krav til minimumsbotid. I merknadene til § 36 i Ot.prp. nr. 108 (2008-2009) fremgår det at "Bestemmelser om krav til minimums botid bør imidlertid bare gis dersom vesentlige samfunnshensyn tilsier det, noe som innebærer at slike regler bare bør gis i særlige tilfeller. Som eksempel kan nevnes personell på oljeplattformer, flyplasser eller personer som skal tilsettes i vaktvirksomhetsforetak eller innenfor kollektivtransport."

Departementet ber endelig om høringsinstansenes synspunkter på hvorvidt et krav om politiattest også bør gjelde for dem som allerede er i arbeid i slike stillinger.

Politidirektoratet mener at kravet om politiattest bare bør gjelde for dem som blir ansatt etter at bestemmelsen er trådt i kraft, jf også ordingen i barnehageloven, barnevernloven, helsepersonelloven og sosialtjenesteloven. Vi viser for øvrig til at ifølge strafferegistreringsloven § 7 kommer ikke bestemmelsene i §§ 5 og 6 om utstedelse av politiattest til anvendelse når politiet gir opplysninger for å forebygge eller oppklare lovovertridelser, eller for å forhindre at en virksomhet blir utøvd på en uforsvarlig måte. Videre er politiets taushetsplikt ifølge straffeprosessloven § 61 c nr 5 og 6 ikke til hinder for at opplysninger fra en sak utleveres til andre offentlige organer når formålet er å forebygge lovovertridelser eller å hindre at virksomheten blir utøvd på en uforsvarlig måte, eller til andre enn offentlige organer når det er nødvendig for å oppnå samme formål.

Med hilsen

Vidar Refvik
ass. politidirektør

Steinar Talgø
seksjonssjef

Saksbehandler:
Gunnvor Hovde
Tlf: 23364129

Vedlegg:
1